

NĚMECKÝ ŠULVERAJN V ČECHÁCH.

Německý šulverajn v Čechách měl výroční valnou hromadu v Teplicích. Z podaných zpráv zaslouhují zvláštní pozornost tato data: Spolek čítal r. 1910 2200 místních skupin se 190,000 členy. Uplynulý rok znamená pro něj veliký rozvoj hlavně tím, že se mu dostalo Roseggrovým fondem 2,435,422 k 51 h. Mimo to měl pravidelných příspěvků 1,120,317 k 64 h, darů 358,000 k, odkazů 117,615 k 67 h hotově již mu vyplacených a mimo to dalších 224,000 k dosud nevyplacených. Udržovací příspěvků dosáhl 60,959 korun 48 h, ze spolkových uspořádání 98,162 k 44 h. Podpory svým školám dal 854,560 k 57 h, z Roseggrova fondu vydal již 1,217,118 k 78 h (v Čechách 373,500 korun) a to hlavně na stavbu škol a školek mateřských. Činnost jeho byla rozšířena na 491 míst v říši rakouské. Školních stavení postavil 50. Celkem germanisoval loni na 10,000 dětí. V Čechách založil 6 nových škol, zvláště pak velikou pomoc dal na školy a mateřské školky v Českých Budějovicích a Třebenicích — v Třebenicích mimo jiné skoupil 3 domy, by nabyli místa ku stavbě měšťanské školy. Podobně způsobil na Moravě 8 školek a 1 školu a pomohl zříditi 6 jiných německých škol. Ve Slezsku postavil toho roku více školních budov pro školy a školky, než jich tam měl vůbec dosud. Nad naší porážkou v Poštorné jása a dokládá, že obrátí silnou pozornost k Dolním Rakouskům, kde prý žil český se rozdmáhá. — Ve zprávě položen důraz na to, že nyní při platnosti zákona Perkova na Moravě bude šulverajn zdvojnásobit úsilí pracovatí k tomu, aby děti české poměruoval ve věku nejužším ještě dřívě, nežli vstoupí do obecné školy. K vůli tomu bude tam prý zřizovati houfně školky mateřské. Zle se horší na městskou radu pražskou, že ve smyslu rozhodnutí správního soudního dvoru odmítla přijímati do svých německých škol děti přespolní a do Prahy na stravu sháněné. Aby mohl šulverajn v Praze důtklivěji prováděti germanisaci, převzal letos do vlastní správy všechny přejezárnny, které dosud pražští Němci sami vydržovali, protože peněžné prostředky od pražských Němců pošaly vysychati. Agitačním čtvrtletníkem "Der Kampf ums Deutschtum" ("Boj o němečtství") hledí udržovati přímé spojení vedení spolkového se všemi členy šulverajnu. Mnoho příspěvků došlo ho z výletních míst, také prý mnoho vynesly květinové dny. Nový příliv příspěvků slibuje si od toho, že řísko-německý svaz pěveckých spolků, čítajících 5000 odborů, slibil nadále působiti pro šulverajna. Dále změní šulverajn stanoví své v ten smysl, aby si mohl zřizovati odby a mimo Rakousko. Na valné hromadě byl ostatně přítomen také generální sekretář říského spolku pro němečtství v cizině p. Gaiser, který pronesl dlouhou řeč, v níž ubezpečil šulverajna stálov pomocí z Německa. — Posléze uvedeno ve zprávě, že po příkladu Čechů obrátí se šulverajn k Němcům v Americe, by je pohnul k hojně podpoře svých snah. — Jak vidíte, postupuje nyní šulverajn proti nám — dosáhnout millionových podpor — urputností zdvojnásobenou a vrhá na všechny strany své síly k lapení tisíců a tisíců dětí českých. Nemůžeme jeho dravosti ari jinak čelití nežli rovněž zdvojnásobenou podporou našich jednot obranných a zvláště Ústřední Matice Školské.

JERRY STANĚK: ZAPADÁ SLUNCE ZÁPADU... Come, take up your clubs, and shake up your reins, come, wake up your bunch, and break up for the plains. —

Zdá se mi a snad i pravdou je už skoro v celém Montaně, že zašly ty dasy, na které by platila výše uvedená sloka. Ty doby, za kterých byli cow-boys všemohoucími činiteli státu, pomíjuly, vzdělavatelé půdy zabírají zvolna, ale již jich místa — ty kraje, jež byly svědky pasáckého romantismu, podléhají změně tvrdou ru-

kou farmářovou; vznikají stále nová města, staví se dráhy a za deset, patnáct let sotva si kdo vzpomene na pravého cow-boys, který pak už ani nebude možným. Ti praví pasáci dobytka, kteří neměli jiného na starosti než pástí dobytek, opouští chvatem stát a volně pouští svým koním úzdu na pláních arizonských, oklahomských a západo-texaských. Je jich tu skrovná hrstka těch pravých pasáků, ale i ti zmizí. Proč? Život pasácký býval život lenošivý a nevázaný. Bývaly tu dobytčářské renče v rozleze od 3 až do 12,000 akrů a více — několik takových renčů zabralo celý okres. Páda se nevdělávala, žádné obilí se nepřestávalo, jen několik akrů půdy kolem obydejného stavení bývalo zoráno a osázeno, avy vydala renčarovi stovky zeleniny. V mástli choval své nejlepší jídecké koně, svoji nejlepší dojnici a něco slepic. Ohromné lány půdy ponechány dobytku, až na jistý díl, na kterém každoročně pěstoval seno na zimu. To bývala ta jediná práce cow-boysů, posekati seno, usušiti a sestohovati.

Dvakrátě do roka slavili pasáci pravé hody. Odbývaly se tak zvané "Round up". Sehnal se všechny dobytek do velké ohrady, zabíli se nejlepší volky z tisíciblavého stáda, kterýž byl dán na starost cow-boy-i—kuchaři. Sklep renčarů obsahoval několik sudů piva, a i o ostřejší nápoje nebyla nouze. Pak počalo dílo cow-punchers. Dobytek, zvláště ten, který dosud neunesl ochranné známky renčarovy, byl chytán na provaz, povelan a vypalován. Rozzhavené železo patřičně utvářené přiloženo bylo na hrouď, záda nebo stehno dobytčete. Byl to většinou dobytek mladý, který vyrostl od posledního "Round up".

Tato práce zabrala několik dní. Renčar při tom dobytek prohlédl a oddělil ten, který uznal vyralý pro porážky. S tímto pak nastupovali 40 až 60-milové cesty, i delší, k nejbližší stanici dráhy.

Po ukončení všeho nastaly pravé hody. Kuchař musil vynaložiti všechno své umění, aby si soudruhy nepohňoval a nezakusil jich "žertů". Pakli jeho jídla nevyhověla jich chuti, takový žert se dostal i spoival v tom, že mu kulky hřivdaly kolem hlavy, klobouk prostřelili a pro kouř ani neviděl. Že se při tom stalo někdy i neštěstí, netřeba ani připomínati. Padli ale některé náhodou, svět se o tom nedověděl a padli a úmyslem protivníka, pak provaz a revolvery odehrály úlohu.

Nezdídka se stávalo, že dvěma takovým pasákům s osmahlymi tvářemi padla do oka jedna a táž stepní kráska, která mnohokrát předčila i leckterého cow-boys. Měla-li náhodou oba stejnou měrou ráda, a nevěděla, kterému by měla své city věnovat, kladla různé podmínky, jako kročení a sedláni divokých koní a jezdění na divokých volcích nebo jich porážení. Soupeři v lásce, na sebe nevráživí až k smrti, pouštěli se do takových závodů s hledím otevřeným, se lstivými úskoky proti zvířeti i mrštinosti. Nebezpečí poňná už chycením takového zvířete a trvá stálo, — povolí buď zvíře nebo cow-boy padne. A stepní kráska podá srdce vítězi, nebo tomu, při jehož nebezpečí, srdce bolestně se zachvívalo.

Ale tím není ještě vše rozhodnuto. Přijatý milence zdvojnásobil od té chvíle svoji ostražitost proti zavrženému, poněvadž ví, co znamená život cow-boyský a zálesácký, ví, že některého večera, po západu rudého slunce, někde v tůni většního lesa, nebo na břehu řeky může se setkatí se svým kamarádem, jehož šestiblavová zbraň směřuje na jeho srdce nebo čelo. Odehraje se tragédie volného života, oběť zmizela v zemi neb v řece a vrah navždy z kraje.

Miř pasáci z Montany. Morálně ruce chudého lidu vřehobního chápu se otěží a pluhu, sorávají a zasévají. Veliké lány pozemků, které dříve bezplatně užívali renčari pro svá stáda, přicházi k rozbírání, z sorávají. Miř pasáci a a miř ta ohromná stáda skotu a bravy. A dnes, zjednatí takového pasáka, pravého, uložiti mu hlídání stáda a při tom snad i jinou práci, — odepře. Pravý pasák má jen dvě starosti, — své stádo a di-

vokou zábavu — a to jemu možno pouze v jiho-západu, kde panují tytéž poměry dnes jako před deseti a dvaceti lety zde.

NA OBRANU "SHALLU"

Letošního roku na všech stranách počítován byl nedostatek píce a farmářům doporučováno bylo seti nové obilnino-pšeniny "shallu".

Proti shallu ozvaly se však některé hlasy, které redakce našeho hospodářského sborníku "Česko-Amerického Venkova" pilně sledovala, neboť zajímala se o tento nový druh pšeniny.

Informovali jsme se proto u odborníků, kteří nám shallu vychválili, a i naši páni odběratelé, když nás navštívili, vždy jen shallu chválili. Byli jsme tudíž zvědaví spatřiti toto shallu očí a proto s povděkem přijmali jsme pozvání českého semenářského velkozávodu krajanů, De Giorgi Bros. z Council Bluffs, Iowa, aby některý člen naší redakce přišel osobně spatřiti ono vyhlášené i kaceřované shallu, na jejich zkušební pozemek u Council Bluffs, a pak nestranně a dle pravdy vyhlásil veřejnosti co a jak.

Byl jsem k tomu určen já — dopěsaný — a v neděli 15. října vypravil jsem se na cestu, zde pak podávám svoje zkušenosti.

Pole shallu nalézá se asi čtyři míle od vnitřního města Council Bluffs, Ia. Zrovna vedle shallu je naseta kaffirka, dhoura korna, mllo maize i cukernatý čirok. Shallu však zastínuje všecko nemirnou spoustou svězích a křehkých stonků a krásných zelených listů — což všecko dobytek rád požirá — i plnými, bohaté nalitými klasy; vzrůstem pak vévodí celému okolí.

O shallu bylo řečeno kýmisi, že prý je to mizernější odrůda kaffirky. Podivil jsem se tvrzení tomu nemálo a myslím, že ten, kdo tuto perlíčku napsal, že asi shallu s kaffirkou jaktěž neviděl — jinak by přece nemohl takový nesmysl psáti. Posudte:

Kaffirka, která byla sázena zároveň se shallu, na jednom a tom samém poli, vede sebe, je dnes zvýší na 4 stopy, kdežto shallu je přes 10 stop. Pole kaffirky je pak řídké, že se v něm může pohodlně procházeti, neboť skoro pravidelně nemá odnoží, jenom zřídka jeden, nebo dva, a to ještě zakrnělé, které nenalejí klasů — kdežto shallu je tak hustá, jako nějaký prales, ačkoliv byly sázeny stejně husté a polem shallu není možno projíti. Jak to? Takto: Shallu bájedně odnožuje a dá z jednoho zrna až 13 stonků, jak jsem se sám přesvědčil na prvím kotřeli u cesty — a každá odnož shallu, každý stoněk, nalez je krásný klas, plnější a bohatější, nežli kaffirka. Shallu odnožuje pravidelně a každé zrna dá nejméně 8 a 10 odnoží, několik ani větší počet není žádnou vzácností. Stoněk kaffirky je pak tvrdý a klackovitý, kdežto stonky shallu jsou o celé dvě třetiny slabší a stále křehky, zeleny a šfavnaty a hustým, zeleným listům přímo obaleny.

O shallu napsal J. M. Westgate, zástupce agronologa v úřadovně pro pěstování rostlinstva ve Washington, D. C., 28. září 1911 toto: "Naše pokusy se shallu nasvědčují tomu, že ono není tak vhodné pro kraje, kde široky se pěstují, jako mnohé jiné standardní druhy široku, kaffirky a milloaizu." — Nevím, jak jeho pokusy dopadly, ale po tom, co jsem dnes viděl, prohlašuji jeho tvrzení za nesprávné. Vždyť právě ono shallu zde v Iowa předčilo kaffirku, neboť shallu dnes už pěkně dozrává, ale kaffirka se k tomu ještě nemá — a přece byly sety stejné a na jedno pole. A pak, jaký rozdíl mezi kaffirkou a shallu — jak ve výnosu píce, tak i zrna! To není jen patrné, to je do očí bijící! A je shallu předřít mnohem lépe každé sucho a dař se i na špatnější půdě, nežli kaffirka, to padá též na váhu, a značně, a nesmí se to přehlédnouti.

Konečný výsledek své zkušební cesty shrnuji v toto: Shallu je skutečně dobrou pšeninou a předčí kaffirku, i všechny ostatní široky a korné korny, jak výnosem zrna, tak i píce. Kdo uní počítati jenom do pěti, a ví, že dvakrát dvě jsou čtyry, ten musí vědět, co je užitečnějším: Kaffir-

Zdarma Pro Muže DR. JOE LISTER & CO., B. 706 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago. Pánové! — Zajímám se o Váš nabídku, "Knihu zdarma" a tešilo by mne, kdybyste mi ihned jeden výtisk zaslali. Jméno..... Stát..... Pošta.....

50,000 KNĚH ZDARMA MUŽŮM. Ma Cenu \$10.00 Pro Každého Postiženého Muže. Pak-liže trpíte kteroukoliv nemocí mužům tak vlastní, tedy Vás žádáme, byste si dopisali o jednu z těchto obilniny knihu. V té se jednoduchým a srozumitelným způsobem píše, jak každý muž, trpící otrávenou krev, životní slabostí, povlečenou ztrátou síly, reumatismem, nemocí ústrojí, žaludku, jater, ledvin aneb nemocí močového měchýře, může být trvale vyléčen ve svém vlastním domově. Jete-li žk lamen a znaven peněžitými obtížemi, tu tato "Zdarma Kniha Mužům" bude míti pro Vás cenu sta dolarů. For Vám proč trpíte a jak můžete opět nabýti stálého a trvalého zdraví. Tisíce mužům vruceno bylo dokonale zdraví síla a mužnost za pomoci této cenné knihy. Jest to sklaďte vědomosti a obsahuje právě to co každý muž vědětí má. Pamatujte že tato kniha jest naprosto zdarma. My zaplatíme poštovné. Oddělte tento "Z D A R M A K U P O N" a zašlete nám ho dnes a my Vám zašleme jeden výtisk této cenné knihy úplně vyplacené. ZAŠLETE DNES TENTO KUPÓN NA KNIHU ZDARMA. DR. JOE LISTER & CO., B. 706 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago. Pánové! — Zajímám se o Váš nabídku, "Knihu zdarma" a tešilo by mne, kdybyste mi ihned jeden výtisk zaslali. Jméno..... Stát..... Pošta.....

ka, která dá ze zrna jeden jediný stoněk, nejvýše dva zakrnělé, a jedním a malým klasem — nebo shallu, z jehož jediného zrna vyroste nejméně 8 a 10 stonků, úplně vyvinutých a každý dá veliký klas? Proto nemohu schvalovati nikomu, odsuzuje-li někdo shallu, aniž by ho viděl a zkusil — ať už tak čini vědomě z nevědomosti, nebo zámyslně z nedbalosti — nebo snad proto, že se mu jeho zkušnja nevydařila. A čini-li tak odborník — nebo člověk, který aspoň chce býti za odborníka považován — tím hře. V příštím čísle Pokroku Západu a Česko-Amerického Venkova přineseme — na podepření a ověření naší s hora uvedené zprávy — fotografické obrázky pole, na němž shallu a kaffirka vedle sebe rostou. To bude také tou nejlepší odpovědí na paušální a ničím neodůvodněné odsuzování shallu některými tak zvanými odborníky. Franta Hais, redaktor Pokroku Západu a Česko-Amer. Venkova. Omaha, Nebr., 15. října 1911.

Na mizinu privádějící účty za lékařské ošetření lehce mohou býti uvarovány, pak-li se proti nemoci vystoupí Dra. Petra Hoboken. Tisíce dolarů lze tímto způsobem ušetřiti, pakli trpící na místo poslat pro lékaře, když zrovna dobře necítí, ihned se obrátí na tento spolehlivý lék. To je vše, která v přítomné době zasluhuje všechnu naši pozornost. Nemí to lék lékařnický. Dodává se místními jednateli ustanovenými od majitelů, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

OZNÁMKOVÁ KANCELÁŘ. Obstarávám a přijímám oznámky do všech českých, slovanckých polských a chorvatských časopisů v Americe. Jsem výhradní oznámkový zástupce těchto časopisů. Po dám Vám všechny informace, ty kající se výhod, kteréz se poskytuji oznamovatelům a obchodníkům, kteří si přejí oznamovat. Obstarávám překlady do všech řečí Pošlu Vám seznam všech mezi slovanckých časopisův na požádání. Alois J. Sankaf, 39tf 1836 So. Ashland Ave., Chicago, Illinois.

Adolf A. Tenopír, Český právník. Úřadovna roh 16. a Dodge ulice přes ulici od Hayden Bros. obchodu. Omaha, Neb. Tel. Doug. 1103 Volejný notář.

J. P. GUTH ARCHITEKT Úřadovna: 516 Paxton Bld. Telefon Red 1937 OMAHA, NEBRASKA.

Jos. J. Panuška 1260 1/2 jižní 16. ulice. Posunkové obchody v českém dialektu v Omaze a South Omaze a Hanson. — Poštovní a úrazové pojištění. ABSTRAKTY NÁROKŮ — VĚRNÍMI NOTÁŘSTVÍ. Hodiny: Od 7 do 10 večer a v sobotu od 2 hodin odp. do 8 hod. večer. 361 Tel. Doug. 5737. Přijďte kdykoli večer.

NA PRODEJ! Obchod smíšeným zbožím se prodá i s budovou velikosti 22x80 stěv. na nejlepší rohové lotě v městě. Zboží pozůstává ze střížního zboží, klobouků, čepic, střešic, bot a grocerie. Nabízíme tento obchod jakožto nejlepší prostředek k zbohatnutí, protože se nalézá v prosperujícím městě, obklopeném velkou a bohatou farmářskou krajinou, s dobře zavedeným obchodem a pouze s jediným podobným obchodem v městě, ačkoliv město jest zastoupeno každým odvětvím obchodu. Naše zboží je nové a utěšené. Náš úmysl byl vyprodat a můžeme dle přání kupce nížiti zásoby. Mimo tohoto obchodu máme ještě na prodej dvě residence a poskytneme přiměřené lhůty pravému kupci. Příčinou prodeje jest: zdraví. Píste si pro cenu a lhůty, nebo ještě lépe přijďte a předsvědčte se o této zvláštní příležitosti. 13-2

Kudrna Bratři, BEE, NEBRASKA. Dobré pivo jest lék Plzeňské pivo v láhvích z pivovaru FREMONT BRW'G CO. FREMONT, NEB. Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta líhu a proto jest všeobecně oblíbené a doporučené lékaři. Pakli se chcete posílit, objednejte si je!

Metz Bros. Brewing Co. Telefon Douglas 119 Vaří a lahvuji výborné jen pivo. Můžete se na tento starý a osvědčený závod spolehnouti.

HUGO F. BILZ, doručovatel Jetterova "GOLD TOP" lahvového piva. Telefon: Douglas 1542 Ind. A—1542 Objednejte sobě bednu tohoto věhlasného piva. Mám na skladě nejvýtečnější staré kořalky, stará vína, doutníky a likéry všeho druhu. Vše za nejnižší ceny. Jetter's Brewing Co. pivo se čepuje. Pamatujte sobě číslo 1824 Douglas Str., východo-severní roh. Úřadovna 117 již. 14. ul. 32-26 HUGO F. BILZ OMAHA, NEBRASKA.

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC. v čísle 1306 Farnam ulice. Právě importovaná piva na šep. PLEZENSKÉ s Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anker-Beck & Co. s věstováním Faust stálo rozsláhou reputaci. Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže. 401f

Storzy Triumph BEER A TRIUMPH IN THE ART OF BREWING THE LEADING BEER IN THE MIDDLE WEST Objednavky ročně a poštovní výnosy CHAR. STORE, 1807 30 Sherman Ave., Omaha